

Justiits- ja digiministri määruse „Eesti teabevärvast leitavate sündmusteenuste loetelu“ eelnoõ seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõu eesmärk on kehtestada Eesti teabevärvast leitavate sündmusteenuste loetelu, mis on liitunud isikustatud teabe kuvamise süsteemiga. Määrusega luuakse selgus, millised elusündmustega seotud teenused on kasutajale koondatult ja vajaduse korral isikustatult kättesaadavad.

Kehtivas õiguses ei ole üheselt määratletud, millised elusündmustega seotud teenused on Eesti teabevärvast koondatult kättesaadavad ning millised neist on isikustatult kättesaadavad.

Määrus toetab riigi digiteenuste arendamise strateegilist eesmärki pakkuda kasutajakeskseid, proaktiivseid ja elusündmustel põhinevaid avalikke teenuseid.

1.1. Sisukokkuvõte

Määruse eelnõuga kehtestatakse:

- koondatud infoteenuste loetelu, mis on seotud oluliste elusündmustega ja on kättesaadavad Eesti teabevärvast;
- isikustatud teenuste loetelu, mille puhul kuvatakse kasutajale teavet tema isiklike andmete põhjal.

Eelnõu koosneb ühest paragrahvist, milles on loetletud vastavad sündmusteenused kahes lõikes.

Määruse rakendamisega paraneb avalike teenuste kättesaadavus, sh eesti teabevärvast, suureneb isikustatud teabe kasutamise võimalus ning toetatakse elusündmustel põhinevate teenuste arendamist. Määruse rakendamine ei too kaasa halduskoormuse kasvu, kuna sätestatakse ainult olemasolevate teenuste loetelu.

Määrus ei sätesta uusi õigusi ega kohustusi füüsilistele ega juriidilistele isikutele, vaid täpsustab olemasolevate teenuste esitamise korda Eesti teabevärvast.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Justiits- ja Digiministeeriumi (edaspidi JDM) digiriigi osakonna sündmusteenuste programmijuht Ingrid Kuusik (5550 2373, ingrid.kuusik@justdigi.ee), sama osakonna IT-õiguse talituse IT-õiguse nõunik Helena Lepper ([teenistusest](#) lahkunud), IT-õiguse nõunik Cyrsten Rohumaa (5886 4212, cyrsten.rohumaa@justdigi.ee) ja sama talituse juhataja Stina Avvo (639 7659, stina.avvo@justdigi.ee) ning Riigi Infosüsteemi Ameti (edaspidi RIA) õigusosakonna juhataja Silver Lusti ([teenistusest](#) lahkunud, juristid@ria.ee).

Valdkonna eest vastutav on digiriigi asekancler Lauri Luht (lauri.luht@justdigi.ee).

Eelnõu ja seletuskirja on keeleteimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Mari Koik (mari.koik@justdigi.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu kehtestatakse avaliku teabe seaduse § 32¹ lõike 6 alusel.

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga.

Tulenevalt isikuandmete kaitse üldmääruse¹ (IKÜM) soovitakse täiendusega luua selgem õiguslik alus isikustatud teabe töötlemiseks Riigi Infosüsteemi Amet (edaspidi RIA) poolt. Sellest tulenevalt on eelnõu kaudselt seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega andmesubjekti IKÜM-ist tulenevate õiguste efektiivsema kasutamise kaudu.

Eelnõu on seotud 19. juunil 2025. a Vabariigi Valitsuse kinnitatud tegevusprogrammi tegevusega „Avaliku teabe seaduse muutmise Eesti Teabevärava õigusliku regulatsiooni täiendamiseks seoses sündmusteenusega.

Andmekogud ja milliste isikuandmete alusel isikustatud teenuseid pakutakse on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 3. oktoobri 2013. a määruse nr 145 „Eesti teabevärava eesti.ee haldamise, teabe kättesaadavaks tegemise, arendamise ning kasutamise nõuded ja kord“ muutmise määruks.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu § 1 lõikes 1 sätestatakse koondatud infoteenuste loetelu, mis hõlmab olulisemaid elusündmusi, nagu abiellumine, lapse saamine, pensionile jäämine ja lähedase surm. Nende teenuste abil pakutakse kasutajale temaatiliselt koondatud üldist teavet, mis ei sõltu isiku konkreetsetest andmetest.

Eelnõu § 1 lõikes 2 sätestatakse isikustatud teenuste loetelu, mille puhul kuvatakse teavet, arvestades kasutaja isiklikku olukorda ja riigi andmekogudes olemasolevaid andmeid.

Võrreldes varasema olukorraga, luuakse määrusega selge ja ühtse aluse sündmusteenuste liigitamiseks ning nende avaldamiseks Eesti teabeväravas.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu kaudselt seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega andmesubjekti IKÜM-ist tulenevate õiguste efektiivsema kasutamise kaudu.

4. Määruse mõjud

AvTS-i muutmisel AvTS § 32¹ loodi õiguslik alus, et kuvada Eesti teabeväravas isikustatud teavet, mille osadeks on muu hulgas nii sündmusteenused kui ka Eesti teabevärava mobiilirakenduse kaupu tehtav kontrollpäring.

Eesti teabevärava mobiilirakenduse kaudu tehtav kontrollpäring loob turvalise, kasutajasõbraliku ja vabatahtliku võimaluse isikusamasuse tõendamiseks, ilma et see tooks selle kasutajale kaasa märkimisväärsed kohustusi või kulusid.

Johtuvalt on mõju Eesti elanikele ja ettevõtjatele piiratud ulatuse ja vähese sagedusega, kusjuures riskid on maandatud. Muudatuse koondmõju on seega hinnanguliselt väheoluline, ent positiivne.

Määrusega kehtestavate Eesti teabeväravast leitavate sündmusteenuste loetelu mõjud on täpsemalt hinnatud 06.03.2026 jõustunud avaliku teabe seaduse seletuskirjas.²

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88). [Määrus - 2016/679 - ET - GDPR - EUR-Lex](#)

² Avaliku teabe seaduse ja keeleseaduse muutmise seaduse eelnõu SE759 seletuskiri (RT I, 06.03.2026, 3), lk 52, <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/732a1beb-ada4-4720-866f-113caa264471/avaliku-teabe-seaduse-ja-keeleseaduse-muutmise-seadus/>

Määrusega kehtestavate Eesti teabeväravast leitavate sündmusteenuste loetelu mõjud on täpsemalt hinnatud 06.03.2026 jõustunud avaliku teabe seaduse seletuskirjas.³

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu ning arvamuse avaldamiseks ministeeriumidele ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, Tööandjate keskliit, Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidule, Riigi Infosüsteemi Ametile ja Registrate ja Infosüsteemide Keskusele, Andmekaitse Inspeksioonile, Maa- ja Ruumiametile ja Statistikaametile.

---

³ Samas, lk 58-59